

daarlige og slette Forhold? Fordi de ere vante dertil fra Barn af. Hvor kan man undre sig over det? Kan man forlange, at det, der har bundfældet sig i deres Sind gennem mange Aar, skal kunne forandres i Løbet af nogle Uger eller Maaneder, fordi de komme hen paa en pæn og ordentlig Gaard? Og naar det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) mente at kunne nævne talrige Eksempler paa, at Tjenestefolk ikke havde skøttet om at faa gode Boligforhold, kan jeg nævne talrige Eksempler paa det modsatte. Jeg kunde nævne mange Husbønder, Gaardmænd, Proprietærer, som have indrettet gode Forhold, og som have set, hvor glad og tilfreds Tyendet var dermed, som ligefrem have kunnet iagttage Fremskridt fra Dag til Dag. Men naturligvis maa man tale sig til Rette med Folk. Hvis en Karl eller Pige, der faar gode Boligforhold, negligerer disse Forhold, smudser Værelserne og Væggen til, maa man tale sig til Rette med dem, det er klart. Men de daarlige, smudsige Boligforhold, der findes den Dag i Dag, ere Hovedaarsagen til, at Tjenestefolkene ikke have den hygiejniske Sans, de burde have, og naar saa mange Piger, der komme til København og søge Plads, ikke kunne faa ordentlige Pladser, men kun kunne faa Plads i Beværtninger og Knejper og ofte gaa til Grunde, er en af Aarsagerne dertil den, at de ikke hverken fra det Sted, de tjente, eller fra deres Hjem ere vante til Properhed, til at røgte og pleje deres eget Legeme. Derfor, hvad Samfundet kan gøre til Fremme af hygiejnisk Sans baade hos den ene og den anden Part i Tjenesteforhold, er en Foranstaltning, som kun kan faa velsignelsesrige Følger.

Det er meget betegnende, at det ærede Medlem fra Faaborg (R. Christiansen), der talte om Vandstellet, kunde mene, at det kunde saa udmærket gaa paa den gamle Maner, de kunde saa udmærket gaa ud og hente en Spand og fylde den med Vand for at vaske sig. Ja, men den Spand skal jo bruges til andet. Hvad er det for Griseri? Have vi ikke alt for meget Griseri paa Landet? Ogsaa i Byerne, det ved jeg vel. Men hvis De — jeg vender mig til vore Landborepræsentanter — ville beholde Deres Prestige i Ulandet for Deres Eksport og Landbrugsprodukter, tror jeg, vi skulle tage os vel i Agt for ikke at beholde alt for meget

af det Smuds, der knytter sig til Gaardene og Staldene. Hvis de Folk, der spise vort Smør og Flæsk ovre i England, kunde tænkes at komme her til Danmark og se de danske Karlekamre og de danske Stalde, kan det godt være, at de ikke vilde spise Smørret med samme Appetit. (Afbrudelse.) Nej, for der er urimelig meget Smuds paa de Steder, og det staa vi os ved at erkende. Det er gammel Vane og Slendrian, der har ført det med sig.

Man har udtalt sig imod Bestemmelsen om Ferie og har sagt, at det satte Tyendet slet ikke Pris paa, Tjenestefolk ville helst have fri en Gang imellem og komme til Marked og Dyrskue. Ja, det ved jeg meget godt, men jeg og andre Arbejderrepræsentanter, der sidde i en Kommission for at lovgive om denne Sag, føle os virkelig ikke forpligtede til at tage Hensyn til de daarlige Vaner og Traditioner, der maatte være til Stede hos den store Del af Tyendet. Jeg tilstaa ærligt, at jeg har ikke mindste Ærbødighed eller Respekt for de fleste af de Fornøjelser og Nydelser, som Flertallet af de unge Tjenestefolk har søgt sig tidligere og søger sig den Dag i Dag. Hvad jeg har set paa vore Markedspladser, hvor den store Mængde af Landboudommen søger hen, opfordrer i hvert Fald ikke mig til at bøje mig i Ærbødighed for disse Tjenestefolks Ønske om at komme med til alt det Gøgl. Naar jeg f. Eks. er i Hjørring en Markedsdag — jeg var der sidste Sommer — eller i en anden By og ser 6,000—7,000 Landboere og deres unge Mænd og Kvinder paa Byens Gader, ude paa Markedspladsen eller i Knejperne, navnlig ved Aftenstid — ærlig talt, saa synes jeg, Fremskridtet ikke er saa overmaade stort i vore Dage. Men er en af Grundene ikke den, at man ikke har givet Arbejderne og særlig Tjenestefolkene Adgang til en samlet Ferie?

Nu siger man: Men de ville ikke benytte en saadan Ferie. Hvor kan man sige det? De have jo ikke haft den. Jeg tror paa Udviklingen blandt Tjenestefolkene som blandt alle andre. Jeg har set, hvorledes Arbejderklassen er gaaet fremad paa alle Omraader, Arbejderklassen i vore Byer, Husmandsklassen og egentlige Landarbejdere. Hvorfor skulde det ikke ogsaa gaa fremad med Tjenestefolkene? Naar jeg